Dosarul nr. 2 – 191/2023 copie:
nr. PIGD 2-24014168-09-2-06022023

HOTĂRÂRE
în numele Legii

17 aprilie 2024 **orașul Fălești**

Judecătoria Bălți, sediul Fălești instanță în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ion Pâcaleu,
grefier Angela Cozonac,

cu participarea reclamantei Grier Marina, reprezentantului reclamantului, avocatul Boris Șobea, a minorului Puțîntică Valentin și pârâților Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, reprezentantului pârâților, avocatul Iuri Frecăuțanu,

examinând în ședință de judecată publică, cu înregistrare audio, conform procedurii contencioase, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grier Marina către Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, privind încasarea prejudiciului patrimonial și moral,

deliberând la 17 aprilie 2024 pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la aceiași dată, dispozitivul hotărârii simplificate fiind pronunțat tot la 17 aprilie 2024,-

PROCEDURA:

1. La originea cauzei se află cererea depusă în instanţa de drept comun a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, împotriva lui Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman (pârâții) privind repararea prejudiciului patrimonial și moral, de către Grier Maria (reclamanta), în interesul minorului Puțîntică Valentin, la data de 06 februarie 2024.

2. Reclamanta Grier Marina, s-a născut la *****, IDNP *****, este domiciliată în ***** și este mama biologică a minorului Puțîntică Valentin, născut la *****, IDNP *****, în interesul căruia a fost înaintată prezenta acțiune (f. d. 3-4).

Potrivit mandatului nr. 1839164 din 16 ianuarie 2024, reclamanta a fost reprezentată de către avocatul Boris Șobea, care își desfășoară activitatea în cadrul Biroului asociat de avocați „Fălești” cu sediul în or. Fălești, str. 1 Mai nr. 14ª (f. d. 28).

3. Pârâtul Buzdugan Mihail, IDNP *****, este născut la ***** și este domiciliat în ***** (f. d. 35).

4. Pârâtul Alexandrov Roman, IDNP *****, este născut la ***** și este domiciliat în ***** (f. d. 36).

Potrivit mandatului nr. 1924614 din 27 februarie 2024, pârâtul a fost reprezentat de către avocatul Iuri Frecăuțanu, care își desfășoară activitatea în cadrul Cabinetului avocatului „Iuri Frecăuțanu” cu sediul în or. Fălești, atr. Moldovei nr. 20 (f. d. 32).

5. Reclamanta Grier Marina a pretins:

- admiterea cererii de chemare în judecată;
- încasarea în beneficiul lui Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, din contul lui Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, în mod solidar, a sumei de 928 lei, cu titlu de prejudiciu patrimonial;
- încasarea în beneficiul lui Grier Marina, din contul pârâtului Buzdugan Mihail, a sumei

de 40 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- încasarea în beneficiul lui Grier Marina, din contul pârâtului Alexandrov Roman, a sumei de 40 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral;

ÎN FAPT:

I. CIRCUMSTANŢELE ȘI ARGUMENTELE CAUZEI INVOCATE DE RECLAMANTĂ ÎN CEREREA DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ;

6. La data de 03 septembrie 2023, în jurul orei 23^{00}, soțul ei Puțîntică Serghei, împreună cu feciorul său - Puțîntică Valentin, aflându-se în s. Obreja Veche, raionul Făleşti au fost agresaţi fizic de pârâţii Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman.

Prin decizia asupra cauzei contravenţionale din 07.12.2023, pârâţii Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman au fost sancţionaţi conform prevederilor art. 78 alin.(2) Cod contravenţional sub formă de amendă în mărime de 23 (douăzeci şi trei) unităţi convenţionale, ce constituie 1.150 lei.

În urma acțiunilor lui Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman i s-a cauzat un prejudiciu patrimonial şi anume:

- la data de 04.09.2023 și respecriv 19.09.2023 au fost procurate medicamente pentru tratament, în sumă de 687, 90 lei, fapt confirmat prin bonuri fiscale;

- la data de 05.09.2023 a achitat 241 lei pentru examenul medical la Spitalukl Mamei și Copilului din mun. Chișinău.

La data de 11.09.2023 feciorul Valentin a fost internat la Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” unde a suportat o intervenție chirurgicală a timpanului drept, fiind externat la 21.09.2023.

Referitor la încasarea prejudiciul moral:

Prejudiciul moral este estimat prin: suferinţe fizice, suportate nemijlocit în momentul când a fost lovit (au fost fracturate oasele nazale), precum şi durerile pe care le-a avut ulterior de pe urma leziunilor corporale pricinuite şi suferinţe psihice, care au rezultat în urma stresului nervos şi a emoţiilor puternice avute în urma loviturilor, mai mult ca atât, a fost agresat fizic în prezenţa tatălui său.

A suportat dureri fizice şi la lucrările de tratament.

În conformitate cu art. 11 lit.g) și i) din Codul civil „apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciilor, repararea prejudiciului moral”. Conform art.1398 alin.(l) Cod civil „cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune”.

Conform pct.5 din Hotărârea explicativă a Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.9 din 09 octombrie 2006 Cu privire la aplicarea de către instanţele de judecată a legislaţiei ce reglementează repararea prejudiciului moral "în categoria largă a prejudiciilor corporale intră durerile fizice cauzate unei persoane prin lovituri, vătămări, răniri, etc., suferinţele psihice condiţionate de vătămările corporale, de provocarea unei boli, slăbirea rezistenţei fizice la boli sau de alte complicaţii, îngrijorarea pentru aceste efecte ulterioare, epuizarea emoţională, pierderea unor plăcerijideea de confort, anumite înlesniri etc.)

Potrivit pct. 25 din Hotărârea explicativă a Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.9 din 09 octombrie 2006 Cu privire la aplicarea de către instanţele de judecată a legislaţiei ce reglementează repararea prejudiciului moral ”instanţele judecătoreşti, la determinarea mărimii

compensaţiei pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în consideraţie atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferinţelor psihice sau fizice părţii vătămate, cât şi datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: - importanţa vitală a drepturilor personale nepatrimoniale şi a bunurilor (viaţa, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinţei, secretul personal şi familial, onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională, etc.): - nivelul (gradul) suportîrii de către persoana vătămată a suferinţelor psihice sau fizice(lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor), pierderea sau limitarea capacităţii de m uncă, etc.);- felul vinovăţiei (intenţia, imprudenţa) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezenţa ei. Instanţele judecătoreşti, la determinarea prejudiciului moral în echivalent bănesc, sunt în drept să ia în consideraţie şi alte circumstanţe probatoare prin actele pricinii, în particular, situaţia familială şi materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părţii vătămate".

În atare împrejurări, deoarece repararea prejudiciului moral în acest caz este prevăzută de legislaţie, odată ce normele de drept enunţate reglementează expres dreptul la repararea prejudiciului persoanelor prejudiciate în urma comiterii unei infracţiuni, consideră, că contravenienţii urmează a fi obligaţi la plata despăgubirilor morale.

ÎN DREPT:

II.CIRCUMSTANŢELE INVOCATE DE RECLAMANTĂ ÎN CEREREA DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ;

7. Constituția Republicii Moldova

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui, libera dezvoltare a personalităţii umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme şi sînt garantate.

Articolul 24 Dreptul la viaţă şi la integritate fizică şi psihică

(1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viaţă şi la integritate fizică şi psihică.

(2) Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

(3) Pedeapsa cu moartea este abolită. Nimeni nu poate fi condamnat la o asemenea pedeapsă şi nici executat.

8. Codul civil.

Articolul 1998. Temeiul şi condiţiile generale ale răspunderii delictuale

(1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Articolul 2023. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat în comun

(1) Dacă prejudiciul a fost cauzat în comun de mai mulţi participanţi, aceştia poartă răspundere solidară.

(2) Se consideră participant nu doar autorul faptei cauzatoare de prejudicii, ci şi cel care l-a instigat sau l-a susţinut, precum şi cel care a beneficiat în mod conştient de un folos în urma prejudiciului cauzat altuia (participanţi).

(3) În cazul acţiunii în regres, partea fiecărui participant din obligaţia solidară este proporţională contribuţiei sale la săvîrşirea faptei ilicite dacă aceasta poate fi determinată.

Articolul 2025. Modul de reparare a prejudiciului

(1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.

(2) În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului şi nu a costului reparaţiei dacă costul reparaţiei depăşeşte disproporţionat pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ţinut.

(3) Despăgubirea se stabileşte sub forma unei sume globale sau, dacă prejudiciul are caracter continuu, sub forma unei prestaţii periodice. În cazul în care se stabileşte o despăgubire sub forma prestaţiei periodice, debitorul poate fi obligat la constituirea unei garanţii.

(4) Persoana vătămată nu este ţinută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.

(5) În cazul prejudiciului viitor, despăgubirea, indiferent de forma în care s-a acordat, va putea fi sporită, redusă sau stinsă dacă, după stabilirea ei, prejudiciul s-a mărit, s-a micşorat ori a încetat.

(6) Autorul faptei ilicite datorează de asemenea dobîndă de întîrziere la rata determinată conform art.942 începînd cu data primirii de către persoana care răspunde de prejudiciu a somaţiei de la partea vătămată. Dobînda de întîrziere se calculează din suma despăgubirii sau, în caz de reparare în natură a prejudiciului, din valoarea acelei reparaţii.

Articolul 2028. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii

(1) În caz de vătămare a integrităţii corporale sau de altă vătămare a sănătăţii, autorul prejudiciului are obligaţia să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacităţii de muncă, precum şi cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătăţii – de tratament, de alimentaţie suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc.

(2) Determinarea salariului sau venitului ratat din cauza vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii se efectuează conform art.2029 şi 2030.

(3) La determinarea salariului sau venitului ratat nu se iau în considerare pensia de dizabilitate, stabilită persoanei vătămate în legătură cu vătămarea integrităţii corporale sau cu o altă vătămare a sănătăţii şi nici alte indemnizaţii sau sume, plătite pe linia asigurărilor sociale de stat.

(4) Volumul despăgubirilor ce se cuvin, în conformitate cu prezentul articol, cu art.2029 şi 2030, persoanei vătămate poate fi mărit prin lege sau contract.

(5) Răspunderii pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii i se aplică dispoziţiile legale privind răspunderea extracontractuală, chiar dacă prejudiciul a fost cauzat cu ocazia executării unei obligaţii contractuale. Cu toate acestea, persoana vătămată poate invoca stipulaţiile contractului dacă acestea îi sînt mai favorabile decît dispoziţiile privind răspunderea extracontractuală.

Articolul 2036. Reparaţia prejudiciului moral

(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de

judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

(3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

(4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

(5) Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărîre judecătorească definitivă.

Articolul 2037. Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral

(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

ARGUMENTELE PĂRŢILOR ÎN ŞEDINŢELE DE JUDECATĂ:

9. În ședința de judecată reclamanta Grier Marina și reprezentantul său au susținut acțiunea integral, solicitând admiterea ei.

10. Minorul Puțîntică Valentin în ședința de judecată a susținut acțiunea, solicitând admiterea ei.

11. Pârâții Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman în ședința de judecată ultimii au depus referință considerând acțiunea întemeiată parțial, invocând că:

Privitor la pretenție de încasare a prejudiciului moral, este de menţionat că, suma compensării prejudiciului moral în mărime de câte 40.000 de lei solicitată de Grier Marina de la fiecare pârât, este una exagerată, reieșind din criteriul echității, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să fie justă, raţională şi echitabilă, adică trebuie stabilită în aşa mod încât să asigure efectiv o compensare suficientă şi nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menţinut echilibru între daunele efectiv cauzate şi suma acordată.

Mai mult decât atât, roagă instanţa de judecată să reţină că conflictul s-a datorat în urma acţiunilor ilegale întreprinse de reclamantul Puțîntică Valentin și tatăl său Puțîntică Serghei, care la data de 23.09.2023 în jurul orelor 23^{00}, a oprit automobilul condus de pârâtul Alexandrov

Roman şi a comunicat că îl căută pe Paladi Dumitru ca să-l bată. După aceasta pârâtul Buzdugan Mihail a comunicat că Paladi Dumitru este la lucru şi în momentul în care a fost întrebat din ce motiv vor să-l bată, au fost numiţi cu cuvinte necenzurate şi au sărit la bătaie, lovindu-l pe pârâtul Buzdugan Mihjail cu pumnul mânii drepte în cap în regiunea frunţii, iar Puțuntica Valentin a aplicat o lovitură cu piciorul în capul pârâtului Buzdugan Mihail. Astfel, în momentul în care pârâţii se apărau şi i-au imobilizat pe Puțîntică Valentin şi Puțîntică Serghei, probabil ultimului s-a cauzat şi leziunile corporale descrise în raportul de constatare medico-legală nr. 202333P0207 din 06.09.2023.

Ca urmare, în funcţie de cele menţionate supra şi reieşind din specificul acţiunii, consideră că la caz, suma de 2.000 lei poate fi considerată drept o compensaţie echitabilă şi suficientă pentru prejudiciul suferit, având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral.

Prin urmare, conform practicii Curţii Europeane, cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit încât acesta să aibă doar efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificate.

APRECIEREA INSTANȚEI:

12. Analizând explicațiile părților și argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și referință, în coraport cu probele scrise cercetate în ședință de judecată, ținând cont de normele de drept material și procedural incidente, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată este întemeiată și urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente:

13. Conform art. 79 alin. (1) Cod de procedură civilă, drepturile, *libertăţile şi interesele legitime ale persoanelor care nu au capacitate deplină de exerciţiu (...) sînt apărate în instanţă, în cazurile şi condiţiile prevăzute la art.58 şi 58[1], de către părinţi, tutori sau curatori, de alte persoane cărora acest drept le este acordat prin lege.*

Iar conform art. 58 alin. (4) Cod de procedură civilă, *drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale minorilor cu vîrsta între 14 şi 18 ani sînt apărate în instanţa judecătorească de către reprezentanţii legali ai acestora, instanţa fiind obligată să introducă în astfel de cauze minorii respectivi*.

Astfel, reclamanta Grier Marina este împuternicită, prin efectul legii, de a înainta acțiune în interesul fiului ei minor Puțîntică Valentin, împotriva pârâților Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman.

14. Potrivit art. 9 alin.(1) Codul civil „*drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile*”.

Conform art. 16 alin. (1) lit. g) Codul civil „*apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial*”.

Potrivit art. 19 alin.(2) Codul civil „*se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat)*”.

Conform art. 1998 alin.(1) Codul civil „*cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune*”.

Potrivit art. 2036 alin.(1) Codul civil „*în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri*”.

Conform art. 2036 alin.(2) Codul civil „*prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial*”.

Potrivit art. 2037 alin. (1) Codul civil „*mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate*”.

Conform art. 2037 alin. (2) Codul civil „*caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate*”.

Potrivit art. 45 alin. (1) Codul contravențional „*persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale*”.

15. La adoptarea hotărârii instanța a reținut că pretenția de reparare a prejudiciului material și moral din cererea de chemare în judecată depusă de Grier Marina rezultă din săvârșirea unei contravenții.

Instanța a constatat cu certitudine că prin decizia asupra cauzei contravenționale din 07 decembrie 2023, pârâtul Buzdugan Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, pentru faptul că acesta la 03 septembrie 2023, ora 23^{00} l-a agresat fizic pe Puțîntică Valentin (f. d. 5). Iar prin decizia asupra cauzei contravenționale din 07 decembrie 2023, pârâtul Alexandrov Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, pentru faptul că acesta la 03 septembrie 2023, ora 23^{00} l-a agresat fizic pe Puțîntică Valentin (f. d. 6).

16. Potrivit art. 442 alin.(1) Codul contravenţional „*procesul – verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul*”.

17. Având în vedere prevederile legale indicate, coroborate cu art. 123 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanţa reţine că, vinovăţia lui Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman în cauzarea prejudiciului lui Puțîntică Valentin la 03 septembrie 2023 se consideră a fi stabilită, conform legii, prin hotărârile agentului constatator în cadrul proceselor contravenţionale menționate *supra* şi astfel nu mai trebuie dovedită în alt mod.

Reieșind din faptul că pârâții Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman au săvârșit o contravenție, acționând ilicit faţă de Puțîntică Valentin, instanța constată că pe caz sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale, motiv pentru care pârâții, în temeiul prevederilor legale în vigoare (§ 14 și 16) urmează a fi obligați să repare prejudiciul cauzat prin acţiunile sale ilicite.

18. Instanţa constată că, pretenţia reclamantei referitor la repararea prejudiciului material în sumă totală de 928 lei urmează a fi admisă integral. Or, și pârâții au recunoscut acțiunea civilă în latura respectivă integral.

19. Astfel instanța va dispune încasarea în mod solidar, de la pârâții Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, în beneficiul reclamantei Grier Marina, a sumei de 928 lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciu patrimonial.

20. În latura pretenției de reparare a prejudiciului moral instanța reiterează că, la 03 septembrie 2023 pârâții Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, ilegal, în mod intenționat și cu vinovăție (intenție directă) au comis contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional și i-au cauzat lui reclamantului Puțîntică Valentin leziuni corporale ușoare a integretății corporale sau a sănătății (f. d. 9-11).

21. În acest mod instanța reține că, pârâții Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, atentând prin fapta lor ilegală din 03 septembrie 2023 la integritatea fizică a lui Puțîntică Valentin, i-a cauzat acestuia o pagubă morală, exprimată prin suferinţe fizice (dureri) nemijlocit prin aplicarea loviturilor soldată cu leziuni corporale.

Totodată, instanța consideră că, urmare a faptei contravenționale comise de pârâți cu intenție, Puțîntică Valentin, a suportat și suferințe de ordin psihic, deoarece din cauza echimozelor pe față a avut o stare de stres și emoții puternice în urma loviturilor, fiind agresat și în prezența tatălui.

22. Instanța consideră că acest prejudiciu moral nu poate fi compensat prin simpla constatare a unei violări a dreptului reclamantului. Astfel, făcând evaluarea sa în bază echitabilă, în temeiul art. art. 2037 alin.(1) și alin.(2) Codul civil (pct. 14 *supra*) instanța consideră rezonabil de a încasa de la Buzdugan Mihail suma de 5.000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat lui Puțîntică Valentin și de la Alexandrov Roman suma de 5.000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat lui Puțîntică Valentin.

Instanța consideră că în acest mod va fi asigurat principiul echității și anume că suma indicată reprezintă o justă despăgubire, atingându-și efectul compensatoriu, fără a reprezenta un venit nejustificat pentru Grier Marina.

23. Or, potrivit art. 4 alin. (4) Cod civil, *la interpretarea şi aplicarea legislaţiei civile se ţine cont de nevoia de a promova aplicarea uniformă a dispoziţiilor legale, buna-credinţă, precum şi certitudinea juridică.*

Întru respectarea principiului *supra* indicat, instanța reține că, potrivit procedurilor contravenționale (f. d. 5-8), în calitate de părți vătămate au fost recunoscuți Puțîntică Valentin și tatăl său Puțîntică Serghei.

Pe rolul judecătoriei Bălți, sediul Fălești s-a aflat cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Puțîntică Serghei (tatăl lui Puțîntică Valentin) către aceiași pârâți Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman privind compensarea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea instanței din 19 martie 2024, instanța a admis acțiunea parțial dispunând încasarea din contul fiecărui pârât, în beneficiul reclamantului, cu titlu de pagubă pentru prejudiciul moral suferit, în mărime de 5000 lei ((PIGD:2-24012257-09-2-31012024).

24. Cu referire la costuri și cheltuieli instanța reține că:

Conform art. 82 Codul de procedură civilă „*cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei*”.

Potrivit art. 83 Codul de procedură civilă *„(1) Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se*

eliberează copii de pe documente din dosar. (2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023. (3) Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023".

Conform art. 94 Cod de procedură civilă *„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului*".

Potrivit pct. 1.1.4. din Anexa nr. 2 a Legii privind taxa de stat nr. 213 din 31.07.2023 „*Se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată: reclamanții, în acțiunile privind repararea prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune și/sau contravenție*".

În conformitate cu art. 98 Cod de procedură civilă *„(1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată"*.

Conform pct. 1 subpct. 1.1.1.din Anexa 1 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 (în vigoare din 01.01.2024) „*1. Pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenţionale, cererile de intervenţie principală, cererile de apel, cererile de recurs, cererile de contestare a actelor şi acţiunilor executorului judecătoresc, precum şi pentru cererile de eliberare de către instanţa de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente: 1.1. Pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil: 1.1.1. dacă valoarea acţiunii este mai mică sau egală cu 5000 lei - 5% din valoarea acţiunii, dar nu mai puţin de 150 lei pentru persoanele fizice şi 250 lei pentru persoanele juridice*"

25. Reclamanta a fost scutită de drept de la plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție.

Prin urmare, de la pârâții Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, va fi încasat în mod solidar în beneficiul statului suma de 150,00 (una sută cincizeci,00) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, ceea ce constituie taxa de stat de plata căreia reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii de chemare pentru pretenția privind repararea prejudiciului patrimonial.

26. La fel, de la pârâtul Buzdugan Mihail va fi încasat în beneficiul statului suma de 150,00 (una sută cincizeci,00) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, ceea ce constituie taxa de stat de plata căreia reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii de chemare pentru pretenția privind repararea prejudiciului moral. Iar de la pârâtul Roman Alexandrov, va fi încasat în beneficiul statului 150,00 (una sută cincizeci,00) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, ceea ce constituie taxa de stat de plata căreia reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii de chemare pentru pretenția privind repararea prejudiciului moral.

27. În temeiul art. 236 alin. (1) și (5), art. 238-241 alin. (1), (2), (3) și (6) din Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

hotărăşte :

Cererea de chemare în judecată depusă de Grier Marina către Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, privind încasarea prejudiciului patrimonial și moral, se admite parțial.

Se încasează, în mod solidar, de la Buzdugan Mihail, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, și de la Alexandrov Roman, născut la *****, IDNP*****, domiciliat în *****, în beneficiul Marinei Grier, născută la ***** IDNP *****, domiciliată în *****, a sumei de 928,00 lei (nouă sute douăzeci și opt lei, 00 bani), cu titlu de compensație pentru prejudiciu material.

Se încasează de la Buzdugan Mihail, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, în beneficiul Marinei Grier, născută la ***** IDNP *****, domiciliată în *****, a sumei de 5.000,00 lei (cinci mii lei, 00 bani), cu titlu de compensație pentru prejudiciului moral.

Se încasează de la Alexandrov Roman, născut la *****, IDNP*****, domiciliat în *****, în beneficiul Marinei Grier, născută la ***** IDNP *****, domiciliată în *****, a sumei de 5.000,00 lei (cinci mii lei, 00 bani), cu titlu de compensație pentru prejudiciului moral.

În rest, cererea se respinge.

Se încasează, în mod solidar, de la Buzdugan Mihail și Alexandrov Roman, în beneficiul statului suma de 150,00 lei (una sută cincizeci lei, 00 bani), cu titlu de cheltuieli de judecată, ceea ce constituie taxa de stat de plata căreia reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii de chemare pentru pretenția privind repararea prejudiciului patrimonial.

Se încasează de la Buzdugan Mihail, în beneficiul statului suma de 150,00 (una sută cincizeci, 00) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, ceea ce constituie taxa de stat de plata căreia reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii de chemare pentru pretenția privind repararea prejudiciului moral.

Se încasează de la Alexandrov Roman, în beneficiul statului 150,00 (una sută cincizeci, 00) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, ceea ce constituie taxa de stat de plata căreia reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii de chemare pentru pretenția privind repararea prejudiciului moral.

Prezenta hotărâre în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului, poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul judecătoriei Bălți cu sediul în or. Făleşti.

Pronunțată în ședință publică, la data de 17 aprilie 2024.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Ion Pâcaleu**